

Onderzoeksrapport
'Gooise Meren in Balans'

Inwonerspanel
'Gooise Meren Spreekt'

Onderzoekperiode: april/ mei 2016
Referentie: 16013

Onderzoeksrapport Gooise Meren in Balans

Inwonerspanel 'Gooise Meren Spreekt'

Maandag 30 mei 2016
Referentie: 16013

Klankbord gemeente Gooise Meren bij ontwikkeling vragenlijst:

Stuurgroep: Jan Franx, Marleen Sanderse, Dick van Huizen, Karen Coesmans, Henk van Maris, Martin Kip. *Projectgroep:* Martin Kip (projectleider), Gert-Jan Vreeke, Jolanda Versteegh, Bert van Leeuwen, Mireille Nascimento, Tom Scherder, René Meijer, Alex Groeneveld.

Projectteam Movement:

drs. Robin M. Koster, Managing Partner
Bianca Tuentler MSc., Adviseur/ Projectmanager
Carien Ensing MSc., Projectmedewerker/ Statistische analyse
Michel Hartemink, Projectmedewerker/ Data-analyse

T 0575 84 3738
E info@movement.nl
W www.movement.nl

Movement is aangesloten bij de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA), Center for Information Based Decision Making & Marketing Research. Movement is tevens aangesloten bij the World Association of Opinion & Marketing Research Professionals (ESOMAR).

Dit rapport is met de grootste zorg samengesteld. Ondanks deze uiterste zorgvuldigheid kan het voorkomen dat informatie fout en/ of onvolledig is. Movement is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	5
1.1	ACHTERGROND	5
1.2	RESPONS EN STATISTISCHE BETROUWBAARHEID	5
1.3	LEESWIJZER	5
2	RESULTATEN	8
2.1	BEZUINIGINGEN WERKGEBIEDEN	8
2.2	OMBUIGINGEN PER WERKGEBIED	11
2.3	VERHOGEN INKOMSTEN GEMEENTE	24
2.4	IDEEËN BESPARINGEN EN VERGROTEN INKOMSTEN	26
	BIJLAGEN	27
	BIJLAGE 1 – BETROUWBAARHEID EN REPRESENTATIVITEIT	28
	BIJLAGE 2 – GEMEENTELIJKE BELASTING PER POSTCODEGEBIED	29

Inleiding

1 Inleiding

In dit beschrijvende rapport worden de resultaten gepresenteerd van een onderzoek, onder de samenleving van gemeente Gooise Meren, naar de bezuinigingsopgave waar de gemeente voor staat. Het onderzoek is in mei 2016 uitgevoerd, in nauwe samenwerking met gemeente Gooise Meren. Dit hoofdstuk gaat in op de achtergrond, respons en statistische betrouwbaarheid van het onderzoek. Het hoofdstuk sluit af met een leeswijzer voor dit rapport.

1.1 Achtergrond

Het gemeentebestuur van Gooise Meren hecht veel waarde aan de meningen en ideeën van haar inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Daarom is in april/ mei 2016 een nieuw inwonerspanel gestart, genaamd: 'Gooise Meren Spreekt'. Via het panel wordt een brede afvaardiging van de samenleving circa vier keer per kalenderjaar om input gevraagd, over allerlei onderwerpen die spelen in de gemeente. Onderzoek- & adviesbureau Moventem beheert het panel voor de gemeente en waarborgt de anonimiteit en privacy van de deelnemers¹. Voor meer info zie: www.gooisemerenspreekt.nl.

1.1.1 Panelonderzoek Gooise Meren in Balans

Gemeente Gooise Meren staat voor een pittige structurele bezuinigingsopgave van 6,5 miljoen euro op een begroting van ca. 121 miljoen. Het college wil deze opgave – die de titel 'Gooise Meren in Balans' (GMiB) heeft meegekregen – nadrukkelijk samen met de inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden oppakken. Derhalve is onder andere aan de deelnemers van het panel gevraagd om zich over een aantal bezuinigingsideeën te buigen. Gebaseerd op de uitkomsten van een interne ambtelijke dialoog, die is verricht onder begeleiding van Berenschot, is een vragenlijst opgesteld. Deze vragenlijst is met de klankbordgroep van de gemeente en met Berenschot besproken en vastgesteld. Alle vragen komen in hoofdstuk 2 aan de orde.

¹ Conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie, gebaseerd op de Wet bescherming persoonsgegevens.

² Door de krappe doorlooptijd van het bezuinigingsproject GMiB, zijn alleen de antwoorden van offline deelnemers meegenomen die hun vragenlijst vóór woensdag 18 mei 2016 per post hebben geretourneerd. Dit is uiteraard ook duidelijk gecommuniceerd richting de offline deelnemers.

1.2 Respons en statistische betrouwbaarheid

Personen kunnen deelnemen aan 'Gooise Meren Spreekt' vanaf de toegestane leeftijd; 16 jaar. Door de zorgvuldige werving van panelleden, is een inwonerspanel opgebouwd met in totaal 1973 deelnemers. De meeste deelnemers (1894) doen online mee en 79 personen nemen offline deel aan het panel. Deze laatste groep krijgt de vragenlijst per post toegestuurd, zij kunnen deze kosteloos terugsturen via een antwoordenvolp.

In totaal hebben 1336 van de 1973 panelleden, waarvan 1316 online en 20 offline², als respondent deelgenomen aan het onderzoek GMiB. Dit maakt de effectieve **respons-rate 68%** $\{(1336 / 1973) * 100\}$. Uit de hoge respons-rate kan worden afgeleid dat er grote betrokkenheid is onder de panelleden. Het onderzoek is statistisch 95% betrouwbaar met 2,64% nauwkeurigheid (foutmarge). Daarnaast is het onderzoek **representatief over de kernen van de gemeente en geslacht**. Er is een ondervertegenwoordiging van de respondenten jonger dan 40 jaar en een oververtegenwoordiging van respondenten tussen de 50 en 79 jaar. In bijlage 1 (pagina 28) wordt nader ingegaan op de statistische betrouwbaarheid en representativiteit. De gemiddelde invul tijd van de online vragenlijst is afgerond 16 minuten.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 gaat in op de resultaten van het panelonderzoek. De resultaten worden weergegeven voor de samenleving als geheel. Waar relevant worden statistisch significante verschillen tussen groepen in de tekst vermeld³. We hebben getoetst op verschillen tussen kernen (Bussum, Muiden, Muidenberg, Naarden), leeftijdsgroepen (≤ 35 jaar, 35 t/m 65 jaar, > 65 jaar), en ondernemers.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. De open antwoorden zijn gecategoriseerd. In dit rapport worden op enkele plaatsen quotes van respondenten gebruikt, ter indicatie van deze open toelichtingen en opmerkingen. In een apart bestand zijn alle (geanonimiseerde) onbewerkte open reacties opgeleverd.

³ Om te testen of er significante verschillen zijn tussen resultaten van verschillende groepen (leeftijdsgroepen, kernen, inwoners, ondernemers), zijn twee statistische toetsen gebruikt: de onafhankelijke t-toets en de chi-kwadraat toets. Voor vragen waarbij gemiddelden van groepen met elkaar worden vergeleken is gebruik gemaakt van de t-toets. Bij vragen waarbij men uit verschillende antwoordopties kon kiezen (categorieën) is de chi-kwadraat toets gebruikt. Deze toets gaat na of waargenomen aantallen systematisch afwijken van verwachte aantallen. We spreken van een significant verschil als de kans dat het verschil door toeval is ontstaan minder dan 5% is.

Het kan voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Bijvoorbeeld doordat niet alle respondenten alle vragen hebben beantwoord. Ter volledigheid wordt bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen. Daarnaast telt door afrondingsverschillen niet overal alles op tot 100%.

In dit rapport worden sec de resultaten van het panel gepresenteerd. Er is geen slotsom met conclusies en aanbevelingen opgenomen, omdat het onderzoek onderdeel uitmaakt van het bredere project GMiB. De uitkomsten van het panelonderzoek worden – gecombineerd met andere bronnen – meegenomen in een voorstel van het college dat nog voor de zomer wordt besproken in de gemeenteraad. Uiteindelijk hakt de gemeenteraad dit najaar de financiële knopen door. De panelleden worden actief op de hoogte gesteld van de belangrijkste resultaten en het vervolg via een samenvattende factsheet.

Voor meer informatie kan uiteraard contact worden opgenomen met Moventem.

Resultaten

2 Resultaten

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op (1) de bezuinigingen per werkgebied, (2) een aantal stellingen over concrete ombuigingsideeën, (3) het verhogen van de inkomsten, en (4) de ideeën van de respondenten.

2.1 Bezuinigingen werkgebieden

De totale jaarlijkse uitgaven van de gemeente bedragen circa 121 miljoen euro. In de begroting zijn de uitgaven verdeeld over een aantal werkgebieden. De ge-

meente is vaak niet (geheel) vrij om deze uitgaven zelf te verdelen over werkgebieden, en vaak staan er ook inkomsten tegenover. Met vermelding van deze kanttkening, is de panelleden voorgelegd hoe de uitgaven van de gemeente op dit moment zijn verdeeld over werkgebieden. Vervolgens is aan de hen gevraagd hoe zij de uitgaven zouden verdelen. Ook is gevraagd op welke werkgebieden men vindt dat wel/ niet bezuinigd moet worden. Dit betrof geen beoordeling van individuele werkgebieden, maar een integrale afweging van werkgebieden ten opzichte van elkaar. Zo blijkt dat de men eerder zou bezuinigen op bijv. 'Inwoners & bestuur' en 'Kunst & cultuur' dan op 'Veiligheid, handhaving & toezicht' en 'Jeugd & onderwijs', als men hiertussen moet kiezen.

De figuur op de vorige pagina toont de resultaten per werkveld. Zo blijkt ruim 60% van de respondenten van mening dat wel bezuinigd mag worden op het werkveld 'Inwoners en bestuur', 5,3% wil hierop niet bezuinigen. Ook 'Kunst en cultuur', 'Werk en inkomen' en 'Openbare ruimte' zijn werkvelden waarop bezuinigingen het meeste gewenst zijn. Het merendeel wenst niet te bezuinigen op 'Zorg', 'Jeugd en onderwijs' en 'Veiligheid, handhaving en toezicht'.

In de rechterkolommen van de figuur worden respectievelijk het huidige aandeel in de begroting, het gewenste aandeel in de begroting en het aantal respondenten weergegeven. Op dit moment bestaat het werkveld waarop de meeste respondenten wensen te bezuinigen ('Inwoners en bestuur') uit 8% van de begroting, gemiddeld wenst men dit terug te brengen naar 6,5%. Het aandeel van het werkveld 'Veiligheid, handhaving en toezicht' zou volgens de respondenten 6,0% mogen bedragen in plaats van de huidige 5%.

Significante verschillen in verdeling uitgaven

Respondenten van 35 jaar en jonger willen significant meer uitgeven aan 'Natuur, milieu en duurzaamheid', dan respondenten in de leeftijdscategorie 35-65 jaar en respondenten ouder dan 65 jaar. Ze willen juist minder uitgeven aan 'Openbare ruimte', dan mensen van 35-65 jaar. Het verschil met ouderen is echter niet significant.

Jongeren geven significant minder uit aan het werkveld 'Gemeentelijke dienstverlening', dan de oudste leeftijdsgroep. Ook zijn er significante verschillen tussen respondenten ouder dan 65 jaar en de overige leeftijdsgroepen binnen de werkgebieden 'Vrije tijd' en 'Jeugd en onderwijs'. In beide gevallen geven 65-plussers minder uit aan deze werkgebieden, dan de respondenten jonger dan 65. Voor het werkgebied 'Inwoners en bestuur' geldt dat juist de 65-plussers significant meer uit zouden geven, dan de jongere inwoners.

Daarnaast verschillen de scores van de middelste leeftijdsgroep significant met die van de oudste groep op 'Werk en inkomen', want ouderen zouden hieraan meer besteden. Terwijl ouderen significant minder zouden spenderen aan 'Wonen en woonomgeving', dan de middelste leeftijdsgroep.

Ook zijn er verschillen tussen kernen. Respondenten uit Bussum geven een significant lager aandeel aan 'Economie en toerisme', dan de andere kernen en juist een significant hoger aandeel aan 'Veiligheid, handhaving en toezicht', dan respondenten uit andere kernen. Respondenten uit Naarden geven 'Economie en toerisme' een significant hoger percentage, dan de andere kernen.

Respondenten uit Muiden kennen een significant hoger aandeel toe aan 'Vrije tijd', dan de andere kernen. Daarentegen geven ze 'Veiligheid, handhaving en toezicht' gemiddeld een lager percentage, dan de andere kernen.

Respondenten uit Muiderberg geven een hoger percentage aan 'Openbare ruimte', dan de andere plaatsen en een lager percentage aan 'Zorg'.

Tevens zijn er significante verschillen tussen de resultaten van ondernemers en inwoners. Voor ondernemers is het aandeel van 'Economie en toerisme' en 'Vrije tijd' hoger, dan bij inwoners. Het aandeel van 'Zorg' is juist lager.

Significante verschillen in werkgebieden waarop bezuinigd kan worden

Binnen resultaten van de vraag 'Op welke werkgebieden vindt u dat bezuinigd kan worden?' zijn ook significante verschillen tussen groepen vastgesteld. Zo willen minder respondenten van 35 jaar of jonger bezuinigen op 'Natuur, milieu en duurzaamheid' en 'Verkeer en mobiliteit', dan respondenten ouder dan 35 jaar. Deze jongere groep wil juist meer bezuinigen op 'Veiligheid, handhaving en toezicht', dan de overige leeftijdsgroepen.

Daarnaast willen respondenten ouder dan 65 jaar minder vaak bezuinigen op 'Gemeentelijke dienstverlening', dan de andere leeftijdsgroepen. Ouderen willen ook minder bezuinigen op 'Inwoners en bestuur', dan mensen tussen de 36 en 65 jaar, maar meer op 'Openbare ruimte'.

Ook zijn er verschillen tussen kernen. Respondenten uit Bussum vinden vaker dat bezuinigd kan worden op 'Economie en toerisme' en 'Kunst en cultuur', dan respondenten uit andere kernen, maar minder op 'Veiligheid, handhaving en toezicht'. Verder zijn er minder respondenten uit Muiden dan uit de andere kernen, die vinden dat er bezuinigd kan worden op 'Vrije tijd'. Daarnaast geven respondenten uit Naarden minder vaak aan dan de rest van de kernen, dat bezuinigd kan worden op 'Economie en toerisme', 'Gemeentelijke dienstverlening', 'Jeugd en onderwijs', 'Kunst en Cultuur' en 'Werk en inkomen'.

Tevens zijn er verschillen tussen de resultaten van ondernemers en de resultaten van inwoners. Ondernemers vinden namelijk vaker dat bezuinigd kan worden op 'Werk en inkomen' en 'Zorg', en minder vaak dat bezuinigd kan worden op 'Economie en toerisme'.

Significante verschillen in werkgebieden waarop niet bezuinigd moet worden

Binnen resultaten van de vraag 'Op welke werkgebieden vindt u dat niet bezuinigd moet worden?' zijn ook significante verschillen tussen groepen gevonden. Jongeren vinden vaker dat niet bezuinigd moet worden op 'Jeugd en onderwijs' en 'Verkeer en mobiliteit', dan de overige leeftijdsgroepen.

Respondenten ouder dan 65 jaar vinden vaker dat er niet bezuinigd moet worden op 'Welzijn' en 'Zorg', dan respondenten uit andere leeftijdsgroepen. Voor 'Vrije tijd' is dit andersom: Respondenten uit de jongste en middelste groep vinden vaker dat hier niet op bezuinigd moet worden dan respondenten ouder dan 65 jaar.

Verder geven mensen tussen 36 en 65 jaar vaker aan dat niet bezuinigd moet worden op 'Natuur, milieu en duurzaamheid', dan respondenten ouder dan 65. Ouderen vinden vaker dan de middelste groep dat niet bezuinigd moet worden op 'Inwoners en bestuur'.

Ook zijn er verschillen tussen kernen. Respondenten uit Bussum geven vaker aan dat niet bezuinigd moet worden op 'Zorg', dan respondenten uit andere plaatsen. Tevens geven ze vaker aan, samen met respondenten uit Muiden, dat er niet bezuinigd moet worden op 'Veiligheid, toezicht en handhaving'. Respondenten uit de andere kernen geven daarentegen vaker aan dan respondenten uit Bussum, dat er niet bezuinigd moet worden op 'Economie en toerisme', 'Gemeentelijke dienstverlening' en 'Vrije tijd'.

Verder vindt men in Muiden significant vaker dat niet bezuinigd moet worden op 'Vrije tijd'. In Muiderberg vindt men minder vaak dan andere kernen dat er niet bezuinigd moet worden op 'Veiligheid, handhaving en toezicht'. Respondenten uit Naarden geven vaker dan andere respondenten aan, dat niet bezuinigd moet worden op 'Economie en toerisme'. Respondenten uit andere kernen geven vaker aan dan respondenten uit Naarden, dat er niet bezuinigd moet worden op 'Openbare ruimte'.

Tevens zijn er verschillen in resultaten tussen ondernemers en inwoners. Ondernemers vinden vaker dan inwoners dat er niet bezuinigd kan worden op 'Natuur, milieu en duurzaamheid' en 'Economie en toerisme', dan inwoners. Inwoners vinden vaker dat niet bezuinigd kan worden op 'Welzijn' en 'Zorg', dan ondernemers.

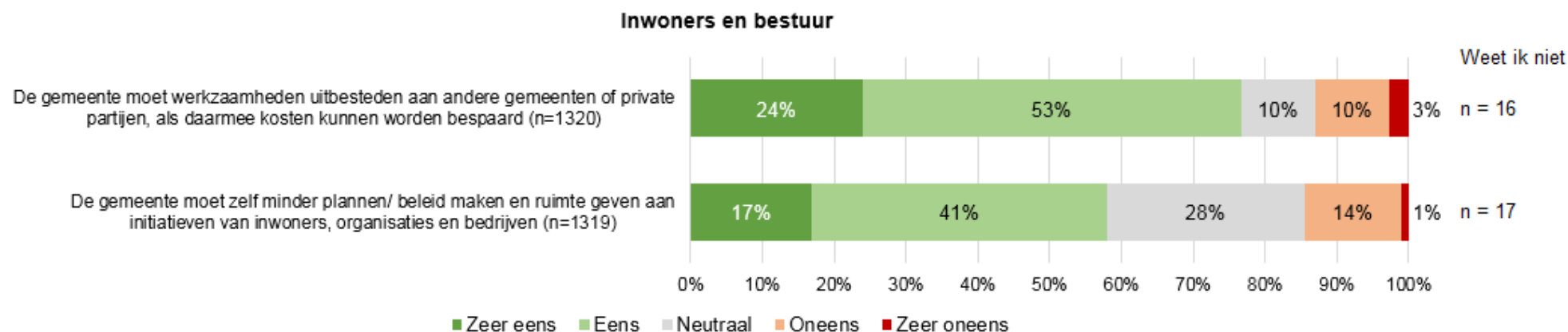

2.2 Ombuigingen per werkgebied

De panelleden is een aantal concrete stellingen voorgelegd over zoekrichtingen voor de bezuinigingen. Per stelling kon worden aangegeven in hoeverre men het hiermee eens is. Als men over bepaalde stellingen geen mening had, dan kon dit uiteraard ook worden aangegeven. In de volgende subparagrafen wordt

per werkgebied ingegaan op de voorgelegde stellingen. Zoals al eerder aangegeven worden de resultaten weergegeven voor de samenleving als geheel. Waar relevant worden statistisch significante verschillen tussen doelgroepen tekstueel vermeld.

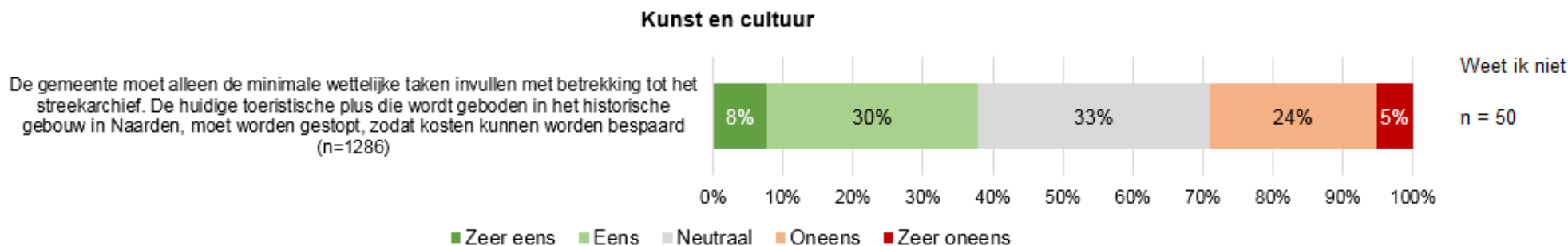
2.2.1 Inwoners en bestuur

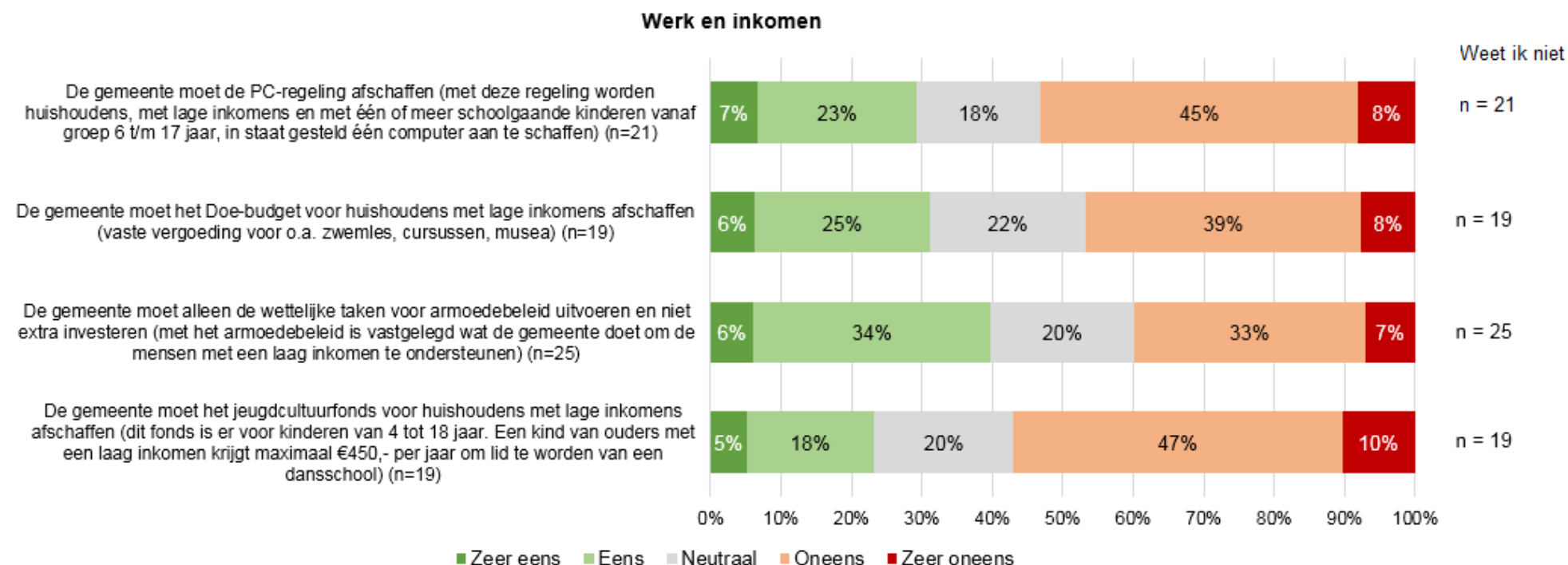
De respondenten van Bussum zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente werkzaamheden uit moet besteden aan andere gemeenten of private partijen dan de andere plaatsen uit de gemeente. De respondenten uit Naarden zijn het met deze stelling juist significant meer eens dan de andere kernen.

De respondenten tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente zelf minder plannen moet maken, dan respondenten die ouder dan 65 jaar zijn. Voorts zijn inwoners het significant meer eens met deze stelling dan de ondernemers.

2.2.2 Kunst en cultuur

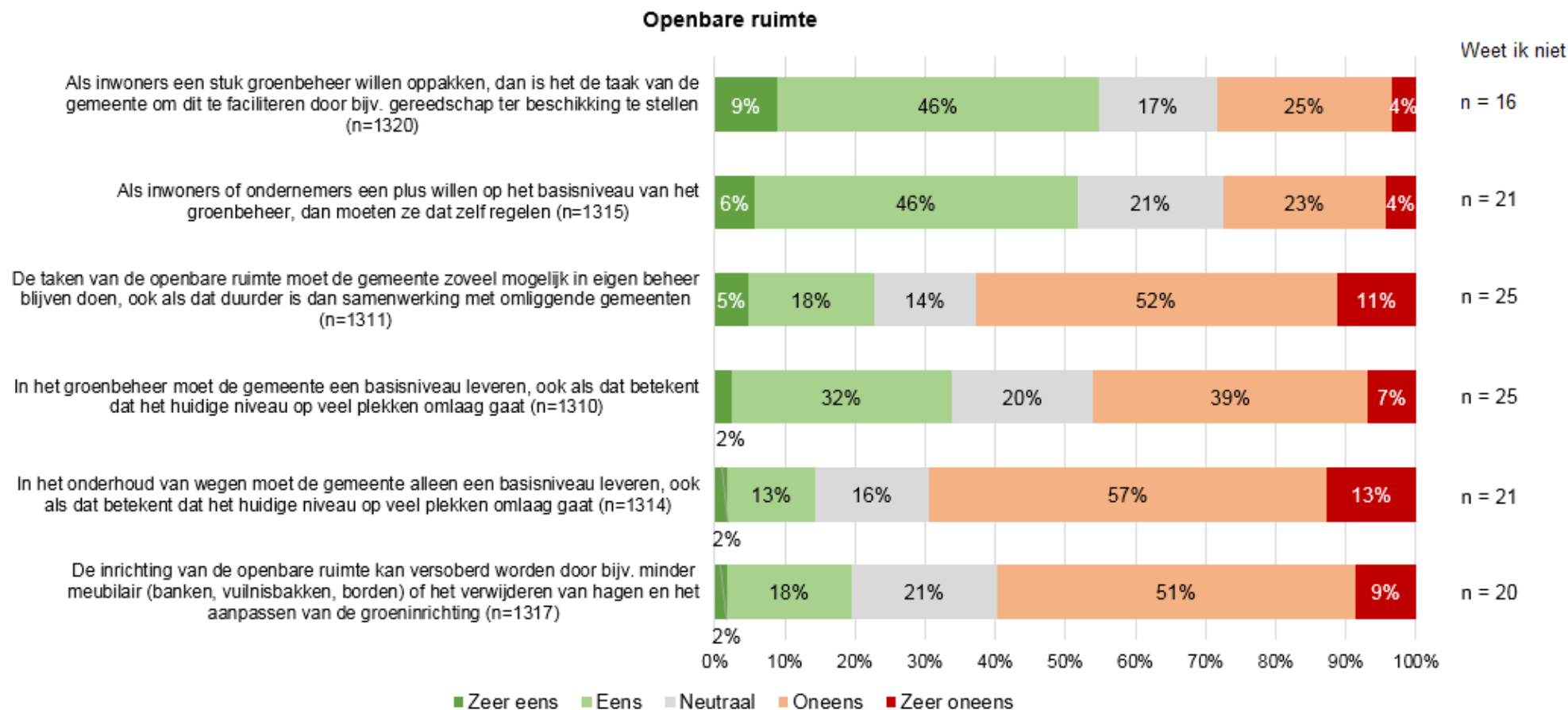
2.2.3 Werk en inkomen

Met de stelling dat de gemeente het Doe-budget moet afschaffen, zijn de ondernemers het significant meer eens dan de inwoners.

De respondenten tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente het jeugdcultuurfonds moet afschaffen, dan de respondenten die ouder dan 65 jaar zijn.

2.2.4 Openbare ruimte

De respondenten tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat het de taak van de gemeente is om inwoners te faciliteren in het groenbeheer, dan de respondenten ouder dan 65 jaar. De respondenten uit Muiden zijn het hiermee significant meer eens, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het significant minder eens met de stelling dat de inwoners of ondernemers zelf een plus op het basisniveau van

groenbeheer moeten regelen als ze dat willen, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar en ouder dan 65 jaar.

De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente de taken van openbaar beheer zoveel mogelijk in eigen beheer moet doen, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar en ouder dan 65 jaar. Overigens zijn de respondenten tussen de 36 en 65 jaar het bij deze stelling weer significant minder eens, dan de respondenten ouder dan 65 jaar.

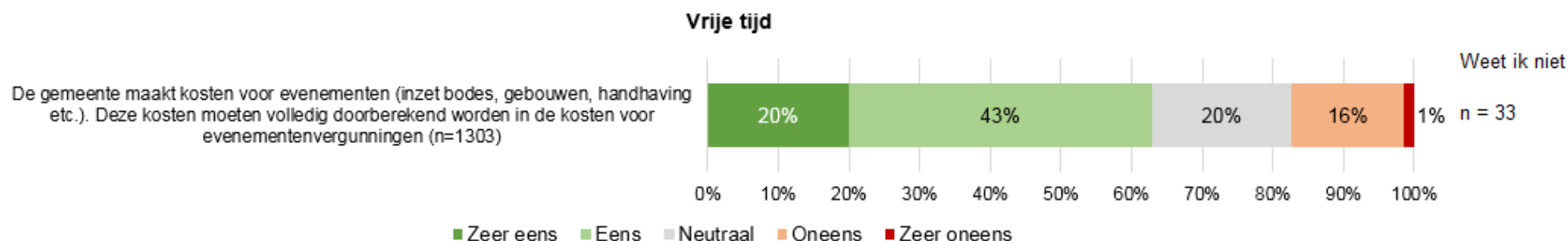
De respondenten van 35 jaar of jonger en tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente het groenbeheer alleen op basisniveau moet leveren, dan de respondenten ouder dan 65 jaar.

De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente het onderhoud van wegen alleen op basisniveau levert, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar en ouder dan 65 jaar. De

respondenten uit Naarden zijn het met deze stelling significant meer eens, dan de respondenten uit andere plaatsen.

De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het significant minder eens met de stelling dat de inrichting van de openbare ruimte versoberd moet worden, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar en ouder dan 65 jaar.

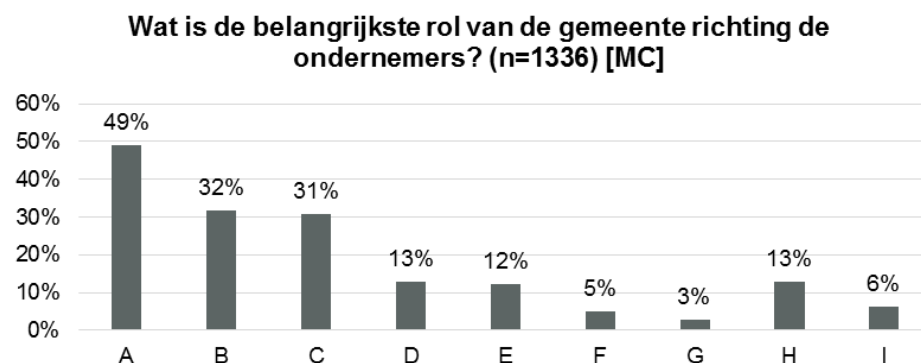
2.2.5 Vrije tijd

De respondenten van 35 jaar of jonger en tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente de kosten voor evenementen volledig moet doorberekenen in de kosten voor evenementenvergunningen, dan de respondenten ouder dan 65 jaar.

De respondenten uit Muiden zijn het significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere plaatsen. Ook zijn de ondernemers het significant minder eens met deze stelling, dan de inwoners.

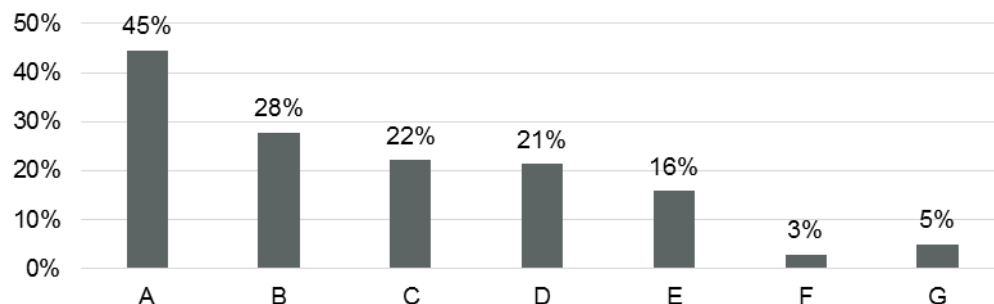
2.2.6 Economie en toerisme

Legenda

A = De gemeente moet actief zorgen voor een goed vestigingsklimaat
B = De gemeente moet actief zorgen voor werkgelegenheid/ het aantrekken van bedrijven
C = Wanneer ondernemers met plannen komen, moet de gemeente faciliteren om de plannen mogelijk te maken
D = De gemeente moet actief ondernemers bijeenbrengen en onderlinge samenwerking van ondernemers stimuleren
E = De gemeente moet een proactieve adviseur en coach voor ondernemers zijn
F = De gemeente moet ondernemingsfondsen subsidiëren
G = Anders
H = Geen, de gemeente moet zich zo min mogelijk bemoeien met ondernemers
I = Weet ik niet/ geen mening

De rol van de gemeente om 'Gooise Meren' als toeristische gemeente op de kaart te zetten? (n=1336) [MC]

Legenda

A = Wanneer ondernemers met plannen komen, moet de gemeente faciliteren om de plannen mogelijk te maken
B = De gemeente is verantwoordelijk voor de marketing van Gooise Meren en moet actief de regie pakken
C = Geen, de gemeente moet zich er zo min mogelijk mee bemoeien, dat is een taak van de ondernemers
D = De gemeente moet actief ondernemers bijeenbrengen en onderlinge samenwerking van ondernemers stimuleren
E = De gemeente moet een proactieve adviseur en coach voor ondernemers zijn
F = Anders
G = Weet ik niet/ geen mening

Respondenten uit Bussum geven vaker aan dat de rol van de gemeente is: *'Geen, de gemeente moet zich er zo min mogelijk mee bemoeien, dat is een taak van de ondernemers'*. Uit Muiden en Naarden zijn er juist significant minder respondenten die dit vinden.

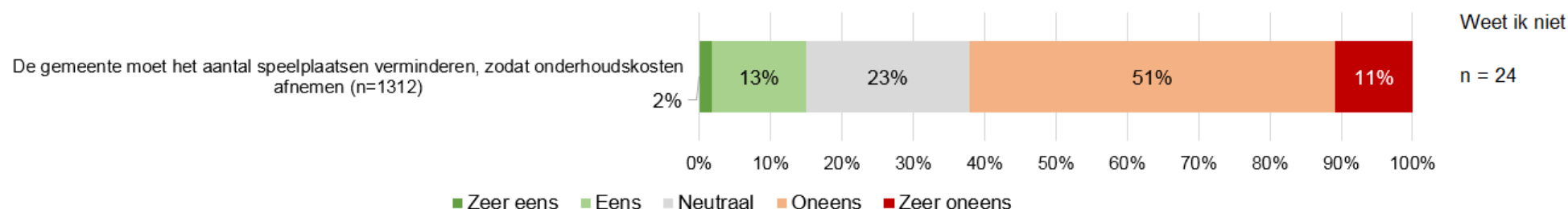
In Muiden vinden meer respondenten dat de rol van de gemeente is *'Wanneer ondernemers met plannen komen, moet de gemeente faciliteren om de plannen mogelijk te maken'*, dan in de andere plaatsen.

'De gemeente is verantwoordelijk voor de marketing van Gooise Meren en moet actief de regie pakken' vindt men in Bussum minder de rol van de gemeente, en in Muiden en Naarden juist meer.

Ondernemers vinden significant vaker dan inwoners dat wanneer ondernemers met plannen komen, de gemeente moet faciliteren om de plannen mogelijk te maken.

2.2.7 Jeugd en onderwijs

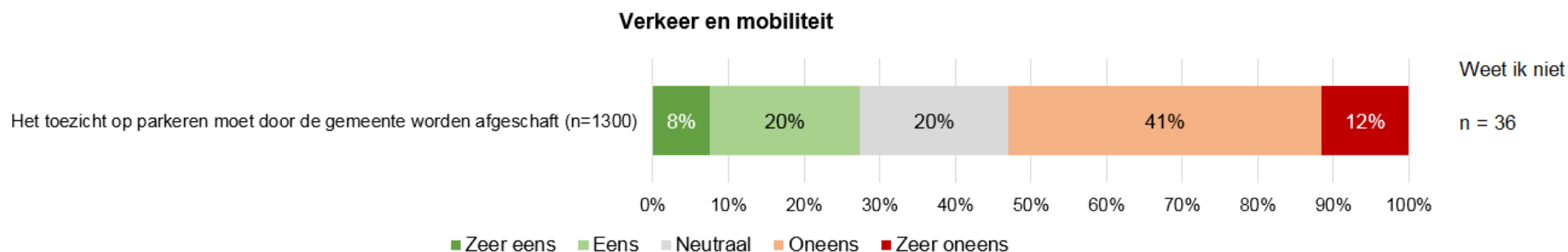
Jeugd en onderwijs

De jongere respondenten onder de 35 jaar zijn het significant minder eens met de stelling, dan respondenten tussen de 36 en 65 jaar en de respondenten boven de 65 jaar.

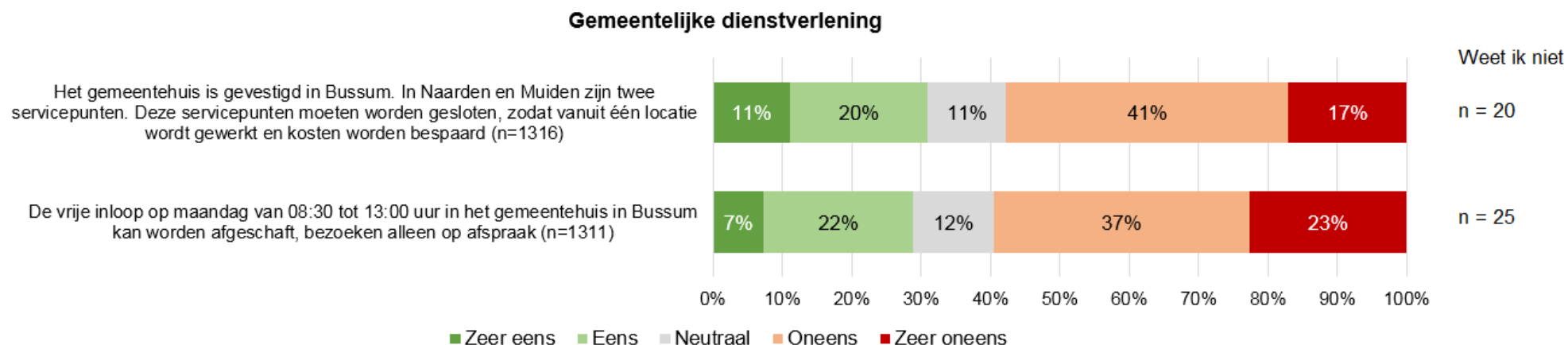
Ook de respondenten tussen de 36 en 65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling, dan de respondenten boven de 65 jaar.

2.2.8 Verkeer en mobiliteit

De respondenten in de leeftijdsgroep van 35-65 jaar zijn het significant meer eens met deze stelling, dan de respondenten die ouder zijn dan 65 jaar.

2.2.9 Gemeentelijke dienstverlening

Met betrekking tot de eerste stelling valt op dat de respondenten van 35 jaar of jonger en de respondenten 35-65 jaar, het significant meer eens zijn met de stelling dan de respondenten die ouder zijn 65 jaar.

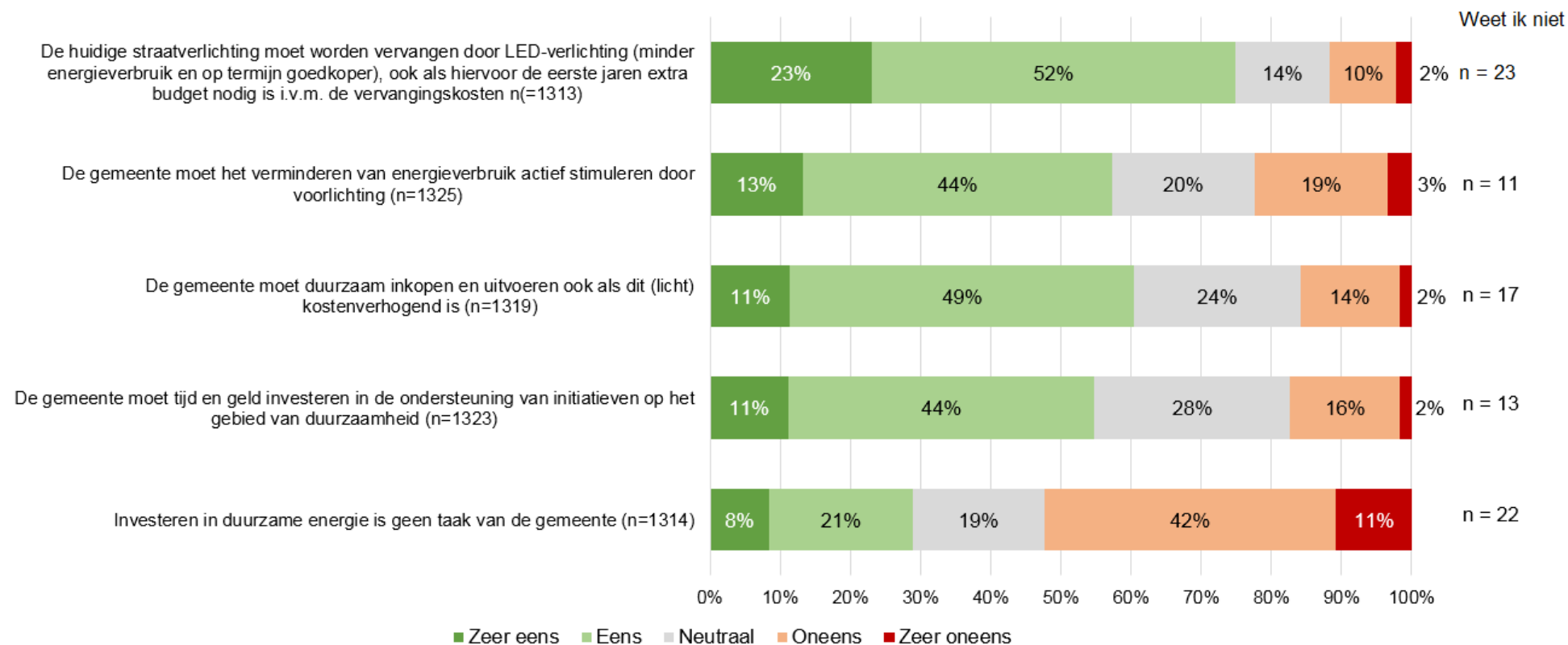
De respondenten uit Muiden zijn het significant minder eens met de eerste stelling, dan de respondenten uit de overige plaatsen.

De respondenten uit Naarden zijn het juist significant meer eens met de eerste stelling, dan de respondenten uit de overige plaatsen.

Met betrekking tot de tweede stelling valt eveneens op dat de respondenten van 35 jaar of jonger en de respondenten tussen de 36 tot 65 jaar, het significant meer eens zijn met de stelling dan de respondenten die ouder zijn 65 jaar.

2.2.10 Natuur, milieu en duurzaamheid

Natuur, milieu en duurzaamheid

Bij de eerste stelling valt op dat de respondenten tussen de 36 en 65 jaar het significant minder eens zijn, dan de respondenten ouder dan 65 jaar. De respondenten uit Naarden zijn het significant meer eens met de stelling, dan de respondenten uit de overige plaatsen.

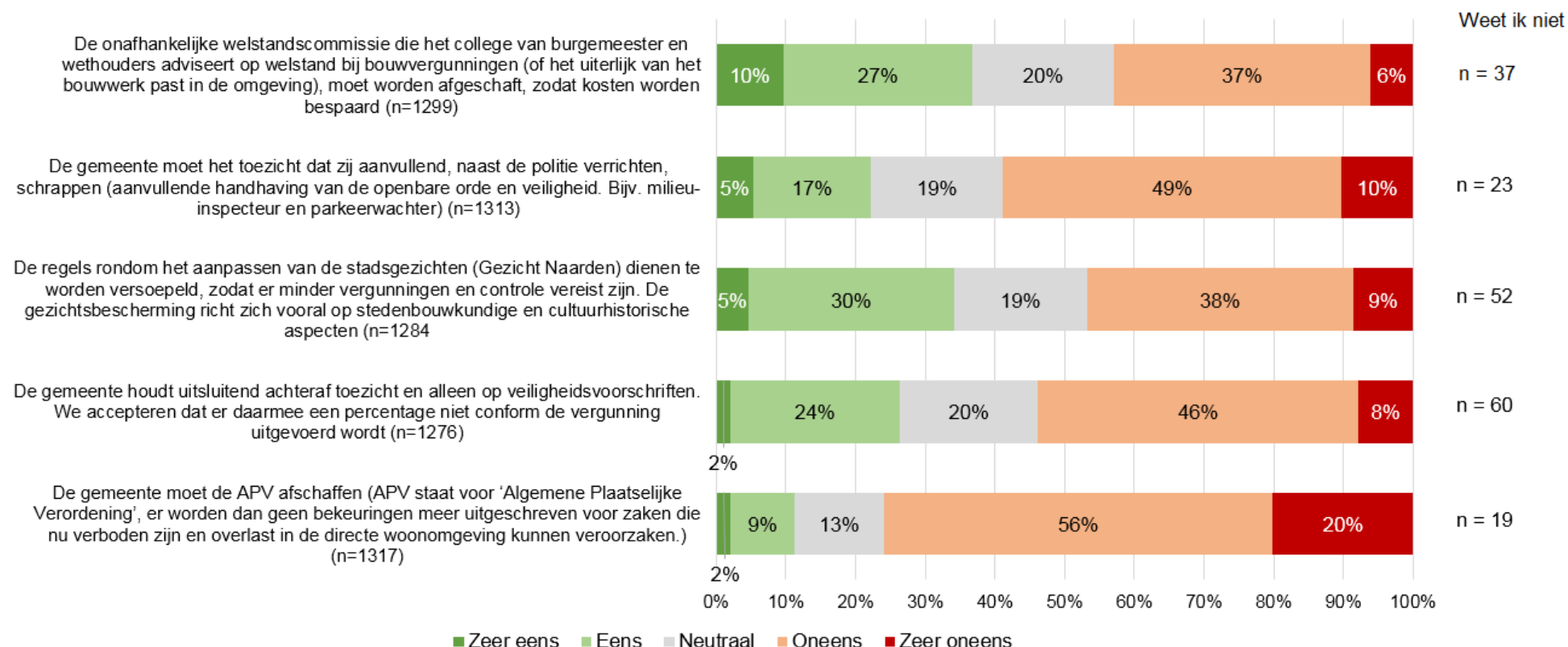
Met betrekking tot de stelling over het verminderen van energieverbruik door voorlichting, zijn de respondenten van 35 jaar of jonger en de respondenten tussen de 36 tot 65 jaar het significant minder eens met de stelling, dan de respondenten die ouder zijn 65 jaar.

Met de stelling 'de gemeente moet duurzaam inkopen ook als dit (licht) kostenverhogend is' zijn respondenten onder de 35 jaar het significant minder eens, dan respondenten boven de 65 jaar.

De jongere respondenten onder de 35 jaar zijn het significant minder eens met de stelling 'investeren in duurzame energie is geen taak van de gemeente', dan de overige respondenten.

2.2.11 Veiligheid, handhaving en toezicht

Veiligheid, handhaving en toezicht

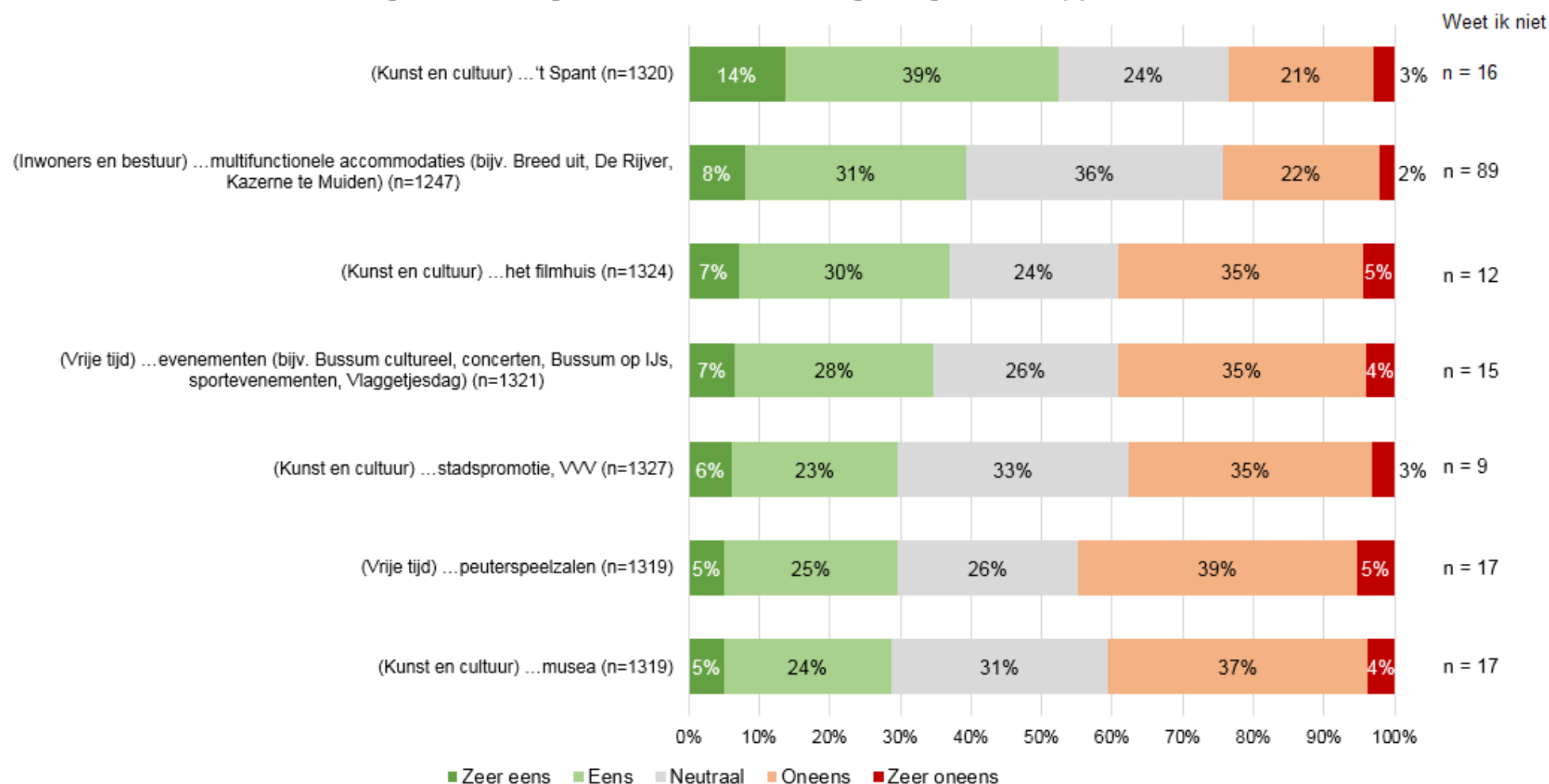
De jongere respondenten onder de 35 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de welstandsc commissie moet worden afgeschaft, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar. De respondenten van 35-65 jaar zijn het eveneens significant minder eens met de stelling, dan de respondenten boven de 65 jaar.

De respondenten van 35-65 jaar zijn het significant meer eens met de stelling 'dat de gemeente het toezicht dat zij aanvullend, naast de politie verrichten moeten schrappen', dan de respondenten boven de 65 jaar.

Met de stelling 'de regels rondom het aanpassen van de stadsgezichten (Gezicht Naarden) dienen te worden versoepeld' zijn de respondenten tussen de 36 en 65 het significant minder eens, dan de respondenten die ouder zijn dan 65 jaar. De respondenten uit Naarden zijn het eveneens significant minder eens met de stelling, dan de respondenten uit de overige plaatsen.

2.2.12 Subsidie

De gemeente moet geen subsidie verstrekken of geld uitgeven aan... (1)

De respondenten van 35-65 jaar zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan 't Spant, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten uit Bussum zijn het significant minder eens met deze stelling, dan respondenten uit ander plaatsen.

De respondenten uit Muiden en Muiderberg zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan multifunctionele accommodaties, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant meer aan.

De respondenten uit Muiden, Muiderberg en Naarden zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan het filmhuis, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant meer aan.

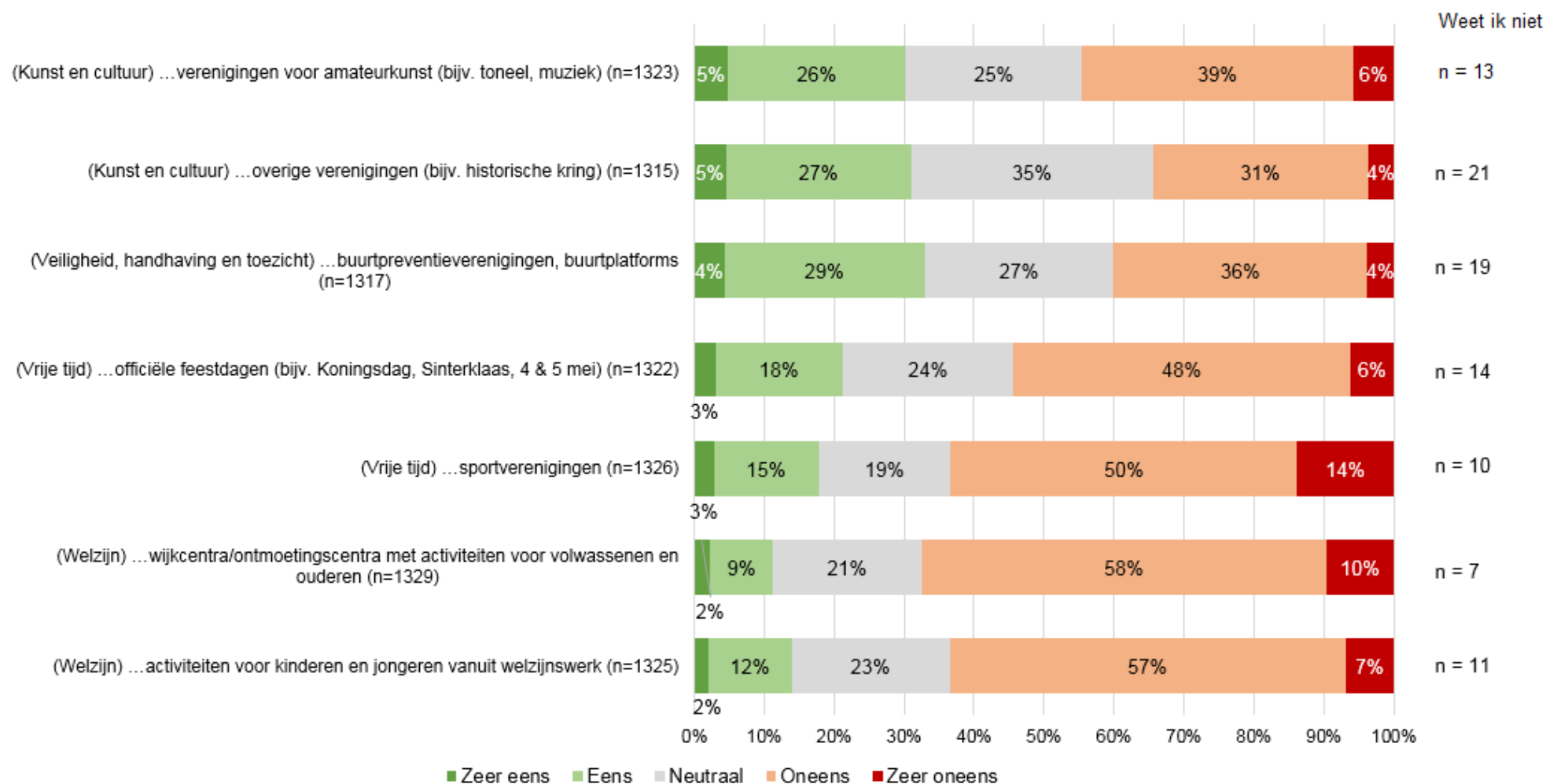
De respondenten van 35 jaar en jonger en van 35-65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan evenementen, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het ook significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar. De respondenten uit Muiderberg en Naarden zijn het significant meer eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant minder aan.

De respondenten uit Naarden zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan stadspromotie, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant meer aan. De ondernemers zijn het significant minder eens met deze stelling dan de inwoners.

De respondenten van 35 jaar en jonger jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan peuterspeelzalen, dan de respondenten tussen de 36 en 65 jaar en van boven de 65 jaar. De ondernemers zijn het significant meer eens met deze stelling dan de inwoners.

De respondenten uit Naarden zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan musea, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De gemeente moet geen subsidie verstrekken of geld uitgeven aan... (2)

De respondenten uit Muiderberg zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan verenigingen van amateurkunst, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De respondenten uit Muiderberg en Naarden zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan overige verenigingen, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant minder aan.

De respondenten van 35 jaar en jonger en van 35-65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstekken aan buurtpreventieverenigingen, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het ook significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten die ouder zijn. De respondenten uit Muiderberg zijn het significant meer eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere kernen.

De respondenten van 35 jaar en jonger en van 35-65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstekken aan officiële feestdagen, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het ook significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten van 35-65 jaar.

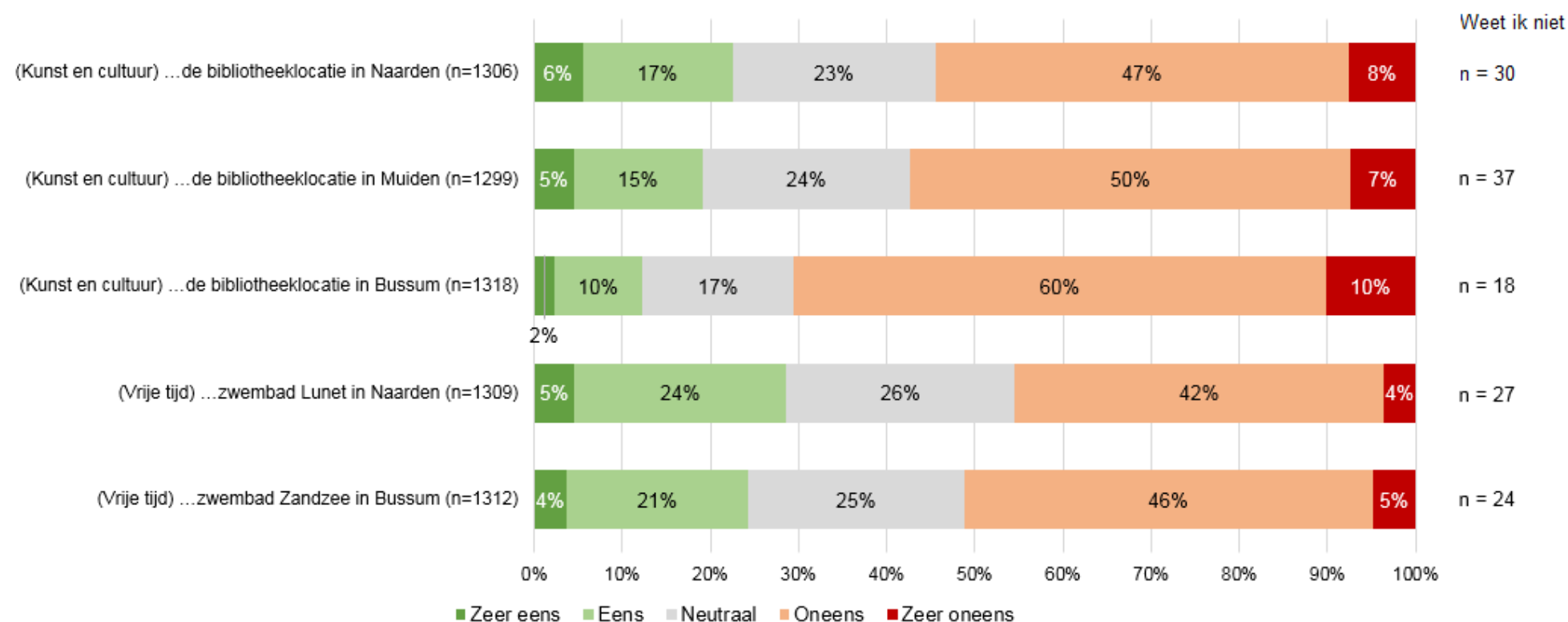
De respondenten van 35 jaar en jonger en van 35- 65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstekken aan sportverenigingen, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het ook significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten van 35-65 jaar. De respondenten uit Muiden zijn het significant meer eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De respondenten uit Muiden zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan wijk-/ ontmoetingscentra, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De respondenten van 35 jaar en jonger en van 35-65 jaar zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstekken aan activiteiten voor jongeren en kinderen vanuit welzijnswerk, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten van 35 jaar of jonger zijn het ook significant minder eens met deze stelling dan de respondenten van 35-65 jaar. De respondenten uit Muiderberg zijn het significant meer eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

De gemeente moet geen subsidie verstrekken of geld uitgeven aan... (3)

De respondenten uit Bussum en Muiden zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan de bibliotheek in Naarden, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Naarden geven dat juist significant minder aan.

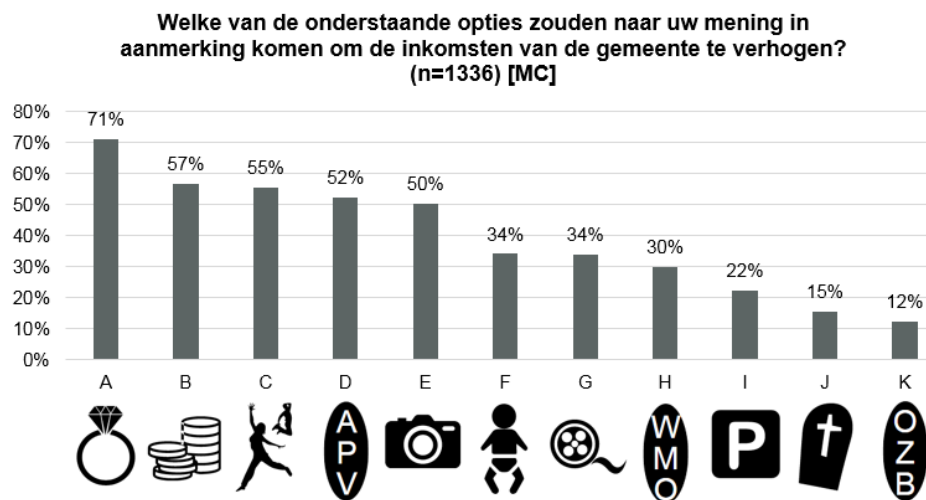
De respondenten uit Naarden zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan de bibliotheek in Muiden, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De ondernemers geven aan het significant meer eens te zijn met deze stelling dan de inwoners. Respondenten uit Naarden zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan de bibliotheek in Bussum, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant minder aan. De ondernemers geven aan het significant meer eens te zijn met deze stelling dan de inwoners.

De respondenten van 35 jaar en jonger zijn het significant meer eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken het zwembad Lunet in Naarden, dan de respondenten van boven de 65 jaar. De respondenten uit Naarden zijn het significant minder eens met deze stelling, dan de respondenten uit de andere plaatsen. De respondenten uit Bussum geven dat juist significant meer aan.

De respondenten uit Naarden zijn het significant minder eens met de stelling dat de gemeente geen subsidie moet verstrekken aan het zwembad Zandzee in Bussum, dan de respondenten uit de andere plaatsen.

2.3 Verhogen inkomsten gemeente

De panelleden is een aantal opties voorgelegd waarmee de inkomsten van de gemeente kunnen worden verhoogd. Enerzijds door hogere lasten door te berekenen aan inwoners of tarieven van voorzieningen aan te passen. Anderzijds door eigen bijdragen te vragen voor geleverde diensten.

Jongeren van 35 jaar of jonger vinden 'Eigen bijdragen Wmo-verstrekingen', 'Huwelijksvoltrekking', 'Leges APV' en 'Leges handhaving kinderopvang' minder vaak een optie om de inkomsten van de gemeente te verhogen, dan de respondenten van 35-65 jaar en respondenten ouder dan 65. Ook vindt de jongste leeftijdsgroep 'Verminderen kwijtschelding belasting minima' minder vaak een optie dan mensen ouder dan 65 jaar.

Respondenten van 35-65 jaar vinden 'Eigen bijdrage welzijnsactiviteiten' en 'Vermakelijkhedenretributie' minder vaak een optie, dan respondenten ouder dan 65 jaar, maar 'Leges handhaving kinderopvang' juist vaker.

Tevens is er een aantal verschillen tussen kernen. Respondenten uit Bussum vinden 'Leges handhaving kinderopvang' minder vaak een optie, dan respondenten uit andere kernen. Respondenten uit Muiden vinden 'Onroerendezaakbelasting' vaker een optie dan respondenten uit andere kernen.

Legenda

Opties	Werkgebied
A = Huwelijksvoltrekking (hoger tarief berekenen voor gewilde externe locaties)	Gemeentelijk dienstverlening
B = Verminderen kwijtschelding belasting minima (bijv. afschaffen kwijtschelding hondenbelasting, want het nemen van een hond is een keuze)	Werk en inkomen
C = Eigen bijdrage welzijnsactiviteiten (creatieve, recreatieve en stimulerende activiteiten als uitstapjes maken, muziek maken, sport- en spelactiviteiten,	Welzijn
D = Leges APV (tarief voor het in behandeling nemen van een aanvraag ter verkrijging van bijv. een ontheffingsverbod op het veroorzaken van geluidshinder, vergunning van een loterij, vergunning voor het op of aan de weg innemen van een standplaats)	Gemeentelijk dienstverlening
E = Toeristenbelasting (in hele gemeente)	Economie en toerisme
F = Leges handhaving kinderopvang (de kosten voor inspecties kinderdagverblijven en gastouders worden doorberekend)	Jeugd en onderwijs
G = Vermakelijkhedenretributie heffen (dit is een belasting die wordt betaald door partijen die vermakelijkheden bieden waar de gemeente voorzieningen voor te beschikking stelt, vermakelijkheden zijn bijvoorbeeld musea, bioscoop- en theateervoorstellingen)	Vrije tijd
H = Eigen bijdragen Wmo-verstrekingen (gehandicaptenvoorziening en scootmobielen)	Zorg
I = Parkeertarieven	Verkeer en mobiliteit
J = Tariefverhoging begraafplaats (grafrecht)	Gemeentelijk dienstverlening
K = Onroerendezaakbelasting (OZB)	Wonen en woonomgeving

Respondenten uit Muiderberg vinden 'Eigen bijdrage welzijnsactiviteiten', 'Tariefverhoging begraafplaats' en 'Vermakelijkhedenretributie heffen', vaker een optie dan respondenten uit de andere plaatsen. 'Parkeertarieven' vinden zij minder vaak een optie. Respondenten uit Naarden vinden 'Tariefverhoging begraafplaats' minder vaak een optie, dan respondenten uit andere kernen.

Ondernemers vinden 'Eigen bijdrage welzijnsactiviteiten' en 'Leges handhaving kinderopvang' vaker een optie, dan inwoners en 'Toeristenbelasting' minder vaak.

2.3.1 Jaarlijkse aanslag gemeentelijke belasting

De panelleden is gevraagd of zij bereid zijn om een verhoging op de jaarlijkse aanslag gemeentelijke belastingen te accepteren, als daarmee kan worden voorkomen dat een aantal voorzieningen/ werkgebieden geraakt worden door de bezuinigingen.

Circa 65% van de respondenten is bereid een verhoging te accepteren, 28% is hiertoe niet bereid. Ruim 40% zou 15 euro of meer per jaar extra willen betalen, als daarmee kan worden voorkomen dat een aantal voorzieningen/ werkgebieden geraakt worden door de bezuinigingen.

Jongeren willen vaker 5 tot 15 euro meer betalen, dan de andere leeftijdsgroepen. Respondenten van 35- 65 jaar willen vaker 5 tot 15 euro meer betalen dan respondenten ouder dan 65.

Respondenten van 35-65 jaar en respondenten ouder dan 65 jaar, willen vaker meer dan 15 euro extra betalen dan jongeren. Respondenten ouder dan 65 jaar willen vaker meer dan 15 euro extra betalen, dan mensen van 35-36 jaar.

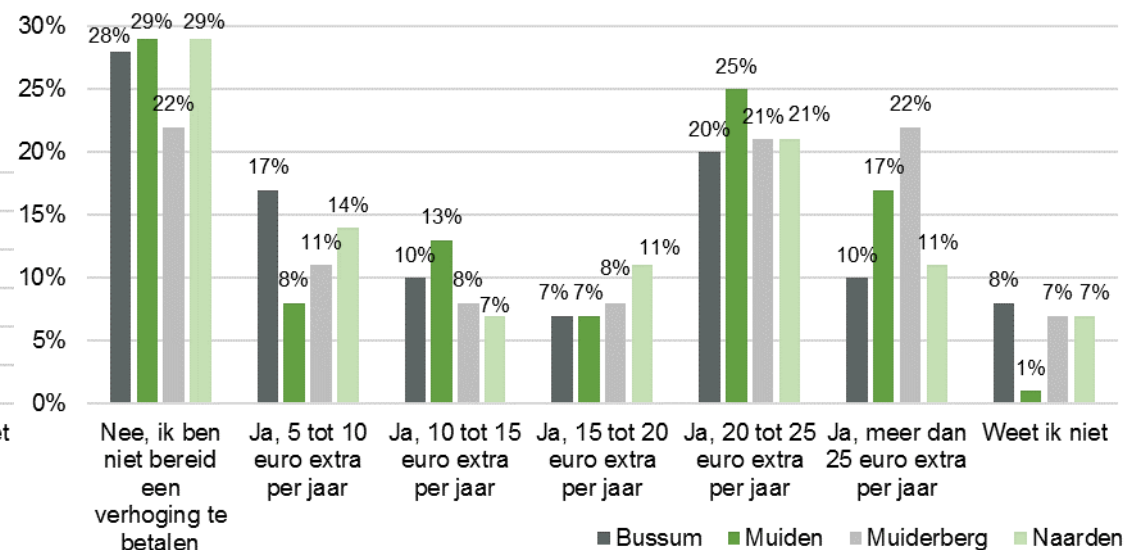
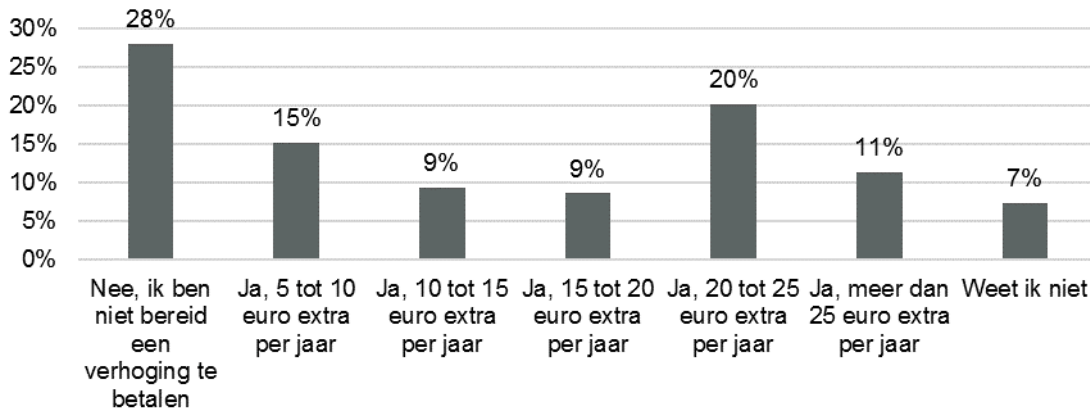

Ook is er een verdeling naar kernen gemaakt. Uit de statistische analyses blijkt dat respondenten uit Bussum significant vaker 5 tot 15 euro extra uit willen geven dan de andere kernen. Respondenten uit andere kernen willen significant vaker 15 tot 25 of meer dan 25 euro uitgeven dan respondenten uit Bussum. Verder is het opvallend dat respondenten uit Muiden en Muiderberg vaker meer dan 25 euro extra uit willen geven, dan respondenten uit Bussum en Naarden. Respondenten uit Muiderberg geven significant minder vaak aan, dan respondenten uit andere plaatsen, dat zij niet bereid zijn een verhoging te betalen. Tevens willen zij significant vaker meer dan 25 euro extra betalen dan de andere kernen.

Uit verdere analyse naar postcodegebieden blijkt dat respondenten uit Oudere dorp en De Eng in Bussum het minst vaak bereid zijn om meer dan 25 euro extra te betalen. Respondenten uit Het Spiegel in Bussum willen het vaakst geen verhoging betalen. Een grafiek met de antwoorden per postcodegebied is weergegeven in bijlage 2.

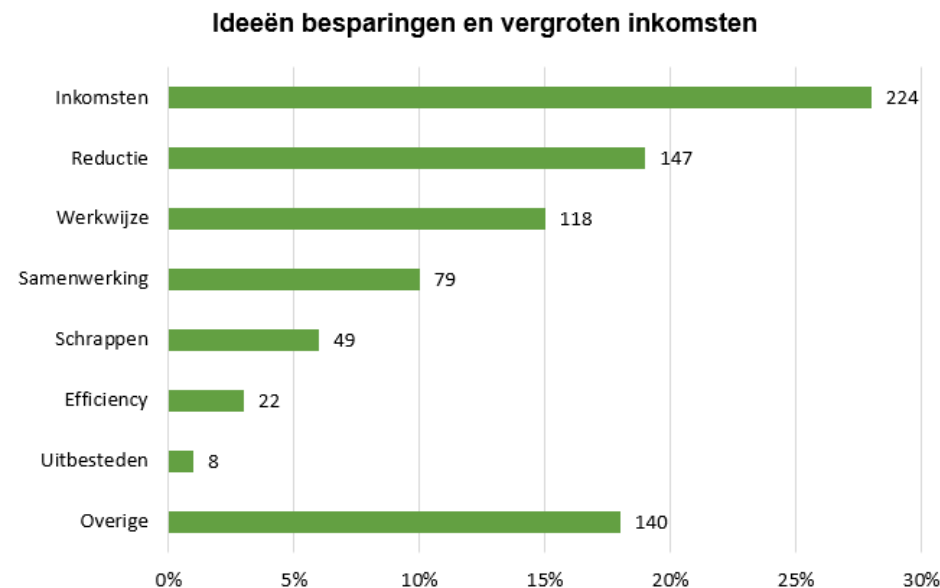
Bent u bereid om een verhoging op uw jaarlijkse aanslag gemeentelijke belastingen te accepteren, als daarmee kan worden voorkomen dat een aantal voorzieningen/ werkgebieden geraakt worden door de bezuinigingen? (n=1336)

Bent u bereid om een verhoging op uw jaarlijkse aanslag gemeentelijke belastingen te accepteren, als daarmee kan worden voorkomen dat een aantal voorzieningen/ werkgebieden geraakt worden door de bezuinigingen? (n=1336)

2.4 Ideeën besparingen en vergroten inkomsten

De respondenten is gevraagd of ze ideeën hebben over hoe de gemeente zou kunnen besparen of juist haar inkomsten kan vergroten. Onderstaand is gecategoriseerd weergegeven waar de gemeente op dient in te zetten volgens de respondenten.

De meeste ideeën die zijn aangedragen hebben betrekking op het vergroten van de inkomsten. De ideeën voor het vergroten van de inkomsten lopen erg uiteen. Onderstaand zijn enkele quotes ter illustratie weergegeven.

'Bij Rijk en Provincie aandringen op hogere bijdragen, terwijl daar miljoenen worden besteed aan onnodige zaken'

'Het invoeren van kattenbelasting'

Centrum van Bussum herinrichten zodat er meer toeristen komen en omzet is voor ondernemers. Dit levert dan weer inkomsten op middels belastingen.

'Boetes innen bij geluidshinder door verkeersdeelnemers, dronken jongeren rond kroegen, rondslingerend afval (de mens voelt de pijn het meest in zijn portemonnee)'

'De parkeertarieven kunnen flink omhoog, zo veel is het nu echt niet.'

'Door de rekening in te dienen wanneer de gemeente extra kosten maakt voor het faciliteren van derden'

'kantoorruimtes c.q. scholen niet leeg laten staan maar een nieuwe bestemming geven wat geld oplevert, zoals woonbestemming of werkplekken creëren voor startende ondernemingen'

'Stukjes groen verkopen aan de bewoners die dit in eigen beheer nemen cq bij hun tuin trekken'

'Meer OZB en hogere eigen zorg bijdrage voor mensen met boven de 2x modaal. Afvalproducenten belasten'

Ook de ideeën met betrekking tot reductie lopen zeer uiteen. De meest genoemde ideeën worden geïllustreerd met de onderstaande quotes.

'Straatverlichting korter aan'

'Behalve directe hulp aan individuele minima moeten alle subsidies voor sport, cultuur, hobby's, e.d. worden afgeschaft. Is ook oneerlijk verdeeld: wel zwemmen, geen paardrijden bijvoorbeeld.'

'Minder bebording'

'Boa's en parkeerwachters afschaffen/ verminderen. Een agent meer op straat'

'Minder dure krachten inhuren, maar eigen personeel hiervoor gebruiken'

'Het gemeentehuis niet voor zo enorm veel geld verbouwen, meer sober'

Met betrekking tot de werkwijze is vooral genoemd dat het ambtelijk apparaat sterk verminderd zou moeten worden. Ook is veelvuldig genoemd dat de ambtelijke organisatie meer lean moet gaan werken, en dat men kan besparen door een snellere en efficiëntere bedrijfsvoering. Ook zijn minder bureaucratie en meer digitaliseren veelgenoemde opmerkingen.

Zoals eerder genoemd, zijn alle (geanonimiseerde) onbewerkte open reacties in een separaat bestand opgeleverd aan de gemeente.

Bijlagen

Bijlage 1 – Betrouwbaarheid en representativiteit

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1336) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,64% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Kenmerken panel & steekproef

Uit de volgende tabel kan worden afgeleid hoe de verdeling over plaatsen van de gemeente Gooise Meren is in de steekproef, en hoe deze zich verhoudt tot de verdeling van de bevolking van Gooise Meren (vanaf 16 jaar).

Plaats	Gemeente		Respons	
Bussum	26927	58,2%	777	58,5%
Naarden	13918	30,4%	406	30,3%
Muiden	2658	5,7%	76	5,8%
Muiderberg	2503	5,8%	77	5,4%
Totaal	46006	100%	1336	100%

Uit de analyse van de representativiteit⁴ over kernen blijkt dat de steekproef nagenoeg representatief is. In de resultaten is bijvoorbeeld Muiderberg licht ondervertegenwoordigd. De gemiddelde leeftijd van de respondenten is 58,1 jaar en circa 53,9% is man. De leeftijdsverdeling van het panel en de steekproef komt nog onvoldoende overeen. Er is sprake van ondervertegenwoordiging in de leeftijdscategorieën tussen de 16 en 39 jaar en ouder dan 79 jaar. Er is een oververtegenwoordiging in de leeftijdscategorieën tussen de 50 en 79 jaar.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar plaats en geslacht. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1. Vanwege de oververtegenwoordiging van mannen uit Bussum, krijgt een mannelijke respondent uit deze plaats bijvoorbeeld weegfactor 0,90 en een vrouw uit Muiderberg (die ondervertegenwoordigd is) weegfactor 1,30. Aangezien weegfactoren niet te groot mogen zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%), zijn de resultaten niet gewogen over de leeftijdsverdeling. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 1,5 en een minimale weegfactor 0,5 gehanteerd. Door de weging zijn de resultaten **representatief over plaats en geslacht**. De representativiteit over leeftijd is (nog) onvoldoende. Hiermee dient rekening te worden gehouden bij de interpretatie van de data, nadere analyses en de (door)ontwikkeling van 'Gooise Meren Spreekt'. Er hebben 113 ondernemers deelgenomen aan het panelonderzoek.

⁴ De representativiteitsanalyses zijn verricht aan de hand van de chi-kwadraattoets.

Bijlage 2 – Gemeentelijke belasting per postcodegebied

Bent u bereid om een verhoging op uw jaarlijkse aanslag gemeentelijke belastingen te accepteren, als daarmee kan worden voorkomen dat een aantal voorzieningen/ werkgebieden geraakt worden door de bezuinigingen?
(n=1336)

